

Z Á P I S N I C A

Komisie pre životné prostredie, verejný poriadok a komunálne činnosti Mestského zastupiteľstva v Nitre zo dňa 01.04.2025

Termín konania komisie: štvrtok, 01.04.2025, o 15:30 hod, miestnosť č. 634

Program:

1. Otvorenie a schválenie programu zasadnutia komisie
2. Prerokovanie pripomienok k PHSR (podmienky, požiadavky, informácie)
3. Kontrola plnenia uznesení z predchádzajúcich zasadnutí komisie
4. Rôzne (došlá pošta, informácie z rokovania MZ, podnety členov komisie, útvarov MsÚ, iné)
5. Záver

Zasadnutie komisie sa začalo o 15:42 hod.

Prítomní: Ing. Martina Dubaiová, Ing. Jozef Halva, PhD., p. František Hollý, Ing. Jarmila Králová, PhD., Ing. Štefan Králik, prof. Ing. Viera Paganová, PhD., Ing. Andrej Sitkey

Neprítomní - ospravedlnení: Mgr. Miroslav Duchoň, Ing. Edita Vnučková, Mgr. Marián Vetrák

Ďalej prítomní: Mgr. Jozef Gallik, PhD. – zapisovateľ Komisie ŽP, vedúci OŽP – Ing. Štefan Lančarič, PhD.

V rámci zápisnice Komisie ŽP sú samostatne vypísané len relevantné poznámky členov, ktoré mali zásadný vplyv na formovanie zasadnutia.

Rokovanie:

1. Otvorenie a schválenie programu zasadnutia komisie

Predsedníčka komisie privítala prítomných členov komisie ŽP. Komisia v tomto čase ešte nebola uznášaniaschopná, nakoľko sa v zasadacej miestnosti nachádzalo len päť členov komisie. Dvaja členovia v predstihu oznámili neskorší príchod na zasadnutie a traja boli z dôvodu choroby ospravedlnení. Počas čakania viedli prítomní členovia neformálne rozhovory k predloženým témam. Plne uznášaniaschopná bola komisia o 15:54 hod., kedy prišli meškajúci dvaja členovia.

Následne bol predložený a schválený program dnešného rokovania, tak ako bol navrhnutý v pozvánke, bez zmien a pripomienok.

Hlasovanie: za: 7 proti: 0 zdržal sa: 0

2. Prerokovanie pripomienok k PHSR (podmienky, požiadavky, informácie)

Predsedníčka komisie pani Dubaiová dala slovo vedúcemu odboru životného prostredia, doktorovi Lančaričovi, aby oboznámil prítomných členov komisie, ohľadne navrhovaného dokumentu PHSR, v časti životné prostredie. Členovia komisie mali možnosť zaslať svoje pripomienky, návrhy a postrehy do 01.04.2025.

p. Lančarič: Členovia komisie ŽP mali cca 2 týždne časový priestor na naštudovanie si materiálu – návrhu, a zaslanie pripomienok k preposlaným dokumentom PHSR k analytickej a strategickej časti, v oblasti životného prostredia. Zdôrazňujem, že strategická časť je spracovaná tak, kde máme ako OŽP kompetencie, teda na čo máme priamy dosah. Analytická časť bola robená odbornou externou skupinou odborníkov. Pripomienky prichádzali od členov komisie priebežne a tak boli aj priebežne vyhodnocované. Väčšinu pripomienok, odhadom cca 70-80%, sme ako odbor akceptovali a boli zapracované do dokumentu. Niektoré boli duplicitné a niektoré boli až príliš konkrétne špecifikované. V dokumente ale boli zahrnuté pod súhrnný obširnejším názov. Je to tak z dôvodu, aby sa dali v budúcnosti v prípade aktuálnych výziev alebo grantov čerpať finančné prostriedky, resp. aby sa vedelo Mesto Nitra uchádzať o prostriedky v širšom spektre podľa vyhlásenej výzvy v danom čase. Po skompletizovaní všetkých častí, aj za iné odbory a ich oblasti, pôjde celkový dokument návrhu PHSR na OÚ Nitra, na ďalšie posudzovanie (predpoklad do 10.04.2025). Následne materiál, ktorý príde späť z OÚ Nitra, príde opäť do komisie, a ešte bude možné s ním pracovať.

p. Halva: po telefonickom rozhovore s pánom Vetrákom, ktorý je ako bývalý príslušník PZ SR viac orientovaný v oblasti bezpečnosti ako v oblasti ŽP, sa chcem opýtať, či by na komisiu nemala byť preposlaná aj časť dokumentu PHSR, ktorá rieši ochranu a obranu (bezpečnosť). Nakoľko sme komisia aj pre verejný poriadok mali by sme sa vyjadriť k všetkým častiam, ktoré sa nás týkajú.

p. Lančarič: Nemám informáciu, že by bola bezpečnosť/ochrana samostatná časť dokumentu, skôr je aplikovaná čiastočne v každej oblasti (napr. aj v sociálnej, školstva, alebo inej).

Na doplnenie uvádzam, že na začiatku bol celý dokument rozložený do niekoľkých častí a následne si vytvorené pracovné skupiny riešili svoju oblasť zvlášť. Z uvedeného dôvodu má ucelený dokument PHSR len projektový odbor a navzájom sa jednotlivé skupiny neprelínali. Zároveň ale uvádzam, že toto bol len prvý pracovný návrh, ktorý sa bude teraz do 10.04.2025 finalizovať a následne cca do 10.04.2025 bude poslaný na OÚ v Nitre na posudzovanie v procese EIA/SEA. Aj v tomto procese bude možné do dokumentu pridávať pripomienky. Následne posledná upravená verzia bude v lete poslaná na OÚ na schválenie v poslednej finálnej podobe.

Preto ak by mal niekto pocit, že jeho pripomienka nebola dostatočne zohľadnená, alebo mal pripomienky k inej analytickej časti dokumentu, môžu sa zapracovať aj v ďalšom neskoršom procese.

Diskutujúci sa dohodli, že verzia posielaná na OÚ v Nitre cca 10.04.2025 bude vyžiadaná a k dispozícii na cloude komisie.

Prítomní členovia komisie ŽP ocenili spracovanie častí dokumentu PHSR pre oblasť ŽP, ktorý mali na pripomienkovanie, ako vecný a dobre spracovaný.

Úloha pre zapisovateľa – vyžiadať si konečnú verziu k 10.04.2025 a uložiť ju na cloude pre členov komisie.

3. Kontrola plnenia uznesení z predchádzajúcich zasadnutí komisie

Predsedníčka komisie pani Dubaiová prešla kontinuálne ku kontrole plnenia uznesení z minulých komisií.

Uznesenie č. 37/2024 – konštatujeme, že bolo splnené.

Uznesenie č. 1/2025 – splnené.

p. Králová požiadala, aby sa plán zimnej údržby na ďalšiu sezónu 2025/2026 už teraz SMS poslalo na jednotlivé VMČ na pripomienkovanie a doplnenie – napr. o požadované umiestnenie nádob s posypovým materiálom, vid' uznesenie č. 1/2025. Termín na vyriešenie doplnenia je do mája 2025 s následným odoslaním na SMS, aby sa zohľadnili pripomienky v novom pláne údržby na ďalší rok.

Úloha pre zapisovateľa – vyžiadať od SMS plán údržby za rok 2024/2025, poslať ho do všetkých VMČ, aby pripravili pripomienky, do termínu max. 20.05.2025.

Uznesenie č. 2/2025 – plnenie bude doložené v 04 2025.

Uznesenie č. 8/2025 – informácia bola preposlaná na VMČ dňa 28.03.2025. Plnenie bude doložené.

Uznesenie 14/2025 – „ekologické vrecká s opakovaným použitím pre obyvateľov, v spolupráci s reťazcami“ – nejaké kroky už boli vykonané, ale p. Lančarič požiadal o vyjadrenie predkladateľa, aká je jeho predstava?

p. Králová: priblížila svoj pohľad na túto problematiku, tak ako to bolo prerokované a zapísané v zápisnici marec_2025. Ide hlavne o zmenšenie tvorby odpadu v obchodných reťazcoch, a následne aj u spotrebiteľov, teda obyvateľov mesta. Návrh je poskytnúť obyvateľom meste plátené, alebo iné vrecúška, na ovocie, zeleninu a pečivo, aby nepoužívali iba mikroténové sáčky, ktorých sa spotrebujú „tony“ mesačne. Tieto nové by mali byť viacnásobne použiteľné.

p. Lančarič – pošleme oficiálnu výzvu obchodným reťazcom, vo forme listu, na spoluprácu v tejto oblasti. Preveríme možnosti, a počkáme na reakciu oslovených reťazcov. Následne bude potrebné urobiť výber komodity, čo presne by to malo byť (materiál, druh, forma), a tiež bude potrebné poriešiť ekonomické hodnoty s reťazcami. Odbor sa pokúsi na tomto zámere pracovať, aby sa to prípadne rozbehlo, avšak nevieme, aká bude reakcia oslovených reťazcov.

Následne tiež informoval, že v spolupráci s NKS sa našli prostriedky na 1000 ks balení rozložiteľných sáčkov do bio-vedierok na kuchynský bioodpad. Tie by sa mali distribuovať, tak ako sa rozdávali sáčky na psie

ekrementy, obdobným systémom, cez klientske centrum mesta. Uvidíme, aká bude odozva obyvateľov, ale je potrebné to brať ako edukačnú aktivitu, aby si sami uvedomili pohodlnejší a efektívnejší spôsob separácie bio-odpadu. Podľa výsledkov a spätnej väzby občanov sa neskôr môžeme zamerať na pokračovanie a na zlepšenie procesov s pozitívnym ekonomickým dosahom. Týchto 1000 roliek bude pilotných a budú k dispozícii do odovzdania poslednej rolky – nejde o stabilný výdaj. Podľa výsledkov v separovaní sa rozhodneme, či sa budú štandardne dlhodobo pokračovať v tejto aktivite. K tomu bude spracovaná aj informačná kampaň spoločne s odborom komunikácie a propagácie, aby sa táto aktivita dostala do povedomia obyvateľov mesta.

p. Paganová: Robila sa štúdia ohľadne týchto sáčkov, či sú rozložiteľné, je k tomu atest?

p. Lančarič: Touto informáciou nedisponujeme. Výrobok má svoj atest, ide o slovenského výrobcu.

p. Králik: Sú tieto sáčky vhodné na použitie do kompostérov?

p. Lančarič: Musíme si uvedomiť, že stále ide o mikroplasty. Je tu však zámer, aby sa využívali hlavne také, ktoré sú rozložiteľné.

p. Králik: V spolupráci s kolegami robíme výskum rozložiteľných sáčkov a ich použitie do kompostérov.

p. Králová: Ako vieme, tieto rozložiteľné sáčky nemôžu byť dlhodobo skladované, podliehajú rýchlemu rozkladu (akoby spráchnivejú).

p. Lančarič: Predpokladáme, že jedno vrecúško sa bude plniť v domácnosti odhadom 2-3 dni. Následne by ho mal obyvateľ vyhodiť do hnedej nádoby.

p. Paganová: Bude sa táto aktivita opakovať?

p. Lančarič: Ľudí chceme hlavne upozorniť na to, že je tu aj takýto spôsob separovania, ako ďalšia možnosť popri využívaní plastových vedierok. Je to užívateľsky pohodlný spôsob. Na OŽP rátame so zvýšenou separáciou.

p. Paganová: Doporučujem vyhodnotiť údaje pred a po aktivite, následne porovnať údaje.

p. Lančarič: V našom prípade to bude problematické vyhodnotiť presne. Ide o malú váhu, avšak s veľkým efektom.

p. Králová: Z môjho pohľadu používanie bez sáčkov je nevýhodnejšie, a tiež je problém so zápachom z odpadu.

V diskusii padli aj pozitíva pre rozložiteľné sáčky na bioodpad a to nerozširovanie zápachu a nerozliezanie sa červov v teplých letných mesiacoch.

p. Halva: Červíky sú výhodou pre vtáctvo, ktoré sa zdržiava v okolí a tiež pre rybárov, no pre bežného obyvateľa je tento zápach neprijateľný. Práve preto nechceli mnohí obyvatelia tieto nádoby otvárať resp. vyhadzovať do nich odpad. Ten končil v klasickom KO.

4. Rôzne (došlá pošta, informácie z rokovania MZ, podnety členov komisie, útvarov MsÚ, iné)

4.1. Blokové čistenie – všeobecný problém

p. Sitkey: Blokové čistenie na Chrenovej sa už začalo pomaly realizovať. Mám k systému riešenia pripomienky. Bolo by vhodné počas týchto prác riešiť súbežne aj obnovu vodorovného dopravného značenia, robiť tieto práce spoločne, systémovo. Osobne doslova „zápasím“ s vedúcim SMS, lebo sa mi nezdá byť táto aktivita efektívne zvládnutá. Z môjho pohľadu by bolo vhodnejšie spojiť blokové čistenie s napr. obnovou vodorovného dopravného značenia parkovacích plôch a tiež orezov drevín v danej lokalite, kde je sa bežne problém dostať z dôvodu parkovania MV. Bolo by oveľa efektívnejšie ak by sa tieto činnosti spojili.

p. Lančarič: My za OŽP nemáme problém pri tejto spolupráci a správcovia zelene sú plne koordinovaní pri tejto činnosti, kde ošetrujú kry a konáre stromov zasahujúce do parkovacích miest. Vzájomná koordinácia SMS a správcov zelene je bezproblémová.

p. Sitkey: Navrhujem urobiť pracovné stretnutie OŽP, OD, komisia mobility, komisia ŽP a správcov zelene, aby sme si dohodli koordináciu pri úprave jednotlivých ulíc – systém práce. Pri blokovom čistení, kedy sú motorové vozidlá preparkované a parkovisko je prázdne, je lepšie urobiť všetko naraz súbežne.

Následne prebehla diskusia členov k problémom a vlastným postrehom z minulosti a ako to funguje teraz. Veľký problém je aj riešenie veľkých parkovacích plôch naraz pri veľkých uliciach, kde nie je možné preparkovať auto v blízkom okolí. Preto nám ani nikdy neostanú úplne prázdne parkoviská. Vtedy je čistenie nedostatočné. Spolupráca by mala byť aj s domovými správcami resp. domovými dôverníkmi. Problém bol identifikovaný aj v zmene vedúcich zamestnancov napr. na SMS.

p. Králová: Bolo by vhodné, aby sme si vyžiadali zoznam domových dôverníkov cez správcov, a s nimi následne v týchto prípadoch komunikovať. Ideálne by bolo, aby sa čistenie ulíc riešilo tak ako napr. v Bratislave, kde s tým problém nemajú. Vždy presne občania vedia, kde a v akom čase nemôžu mať odparkované vozidlo, z dôvodu čistenia.

p. Sitkey: Problém je SMS – oni len prejdú okolo tých áut a majú vybavené. Na niektorých miestach je to určite problém, ale nerobí sa to dostatočne ani na miestach, kde je malé parkovisko s pár autami.

Po následnej diskusii sa členovia komisie dohodli, že čistenie by bolo vhodné 1 – 2 krát ročne. Je jasné, že pre SMS je to problém dosiahnuť, hlavne kapacitne, nakoľko je ich technika zastaralá a stále opravovaná. Je určite postupne potrebné obnoviť vozový park a kapacitu SMS. Oznámenia by občanom pred blokovým čistením mali byť oznámené ideálne 30 dní pred čistením.

p. Halva: Prečo čakať 30 dní pred čistením, keď my už teraz vieme harmonogram prác, kedy sa kde v akej lokalite bude vykonávať blokové čistenie? Treba ohlásiť Odbor komunikácie a už to tým občanom povedať a neskôr len pripomenúť. Veď niektorí môžu byť napr. odcestovaní služobne alebo na dovolenku, tak aby sa vedeli zariadiť.

p. Dubaiová: Ako vieme, každé VMČ malo SMS zaslať návrh blokových čistení v roku 2025, cca 3 vytipované lokality. SMS pripravilo plán čistenia, ktorý je uložený na cloude, s navrhovaným plánom výkonu prác.

Členovia komisie sa zhodli na potrebe včasného informovania občanov, koordinácii prác odborov a SMS.

Úloha: Komisia pre životné prostredie, verejný poriadok a komunálne činnosti zvolá koordinačné stretnutie so zástupcami SMS, odboru životného prostredia, odboru komunikácie a propagácie, odboru dopravy, komisie mobility a správcov zelene, k blokovému čisteniu a koordinácii nadväzných prác a zefektívnenia spoločných aktivít.

Záujem o účasť potvrdili: p. Dubaiová, p. Sitkey, p. Hollý, p. Králová, p. Lančarič

Prizvať: p. Ondráš za SMS, p. Mareková za OKaP

Termín: po 10.04.2025.

p. Dubaiová: Po termíne 10.04.2025 dohodneme stretnutie a pokúsime sa riešiť systematický spôsob blokového čistenia v súčinnosti SMS, OŽP, OPaK.

4.2. Vyčistenie Viničky 13:

p. Králová: je potrebné v danej lokalite a v lokalite pod Borinou vyčistiť okolie od odpadkov a fliaš. Nevieť kde je problém dakedy to išlo hneď a teraz je s tým problém. Doporučujem tiež písomne vyzvať majiteľov pozemkov, ktoré nie sú vo vlastníctve mesta, v tejto lokalite (Borina a Viničky), na zákonné udržiavanie a čistenie týchto pozemkov.

p. Lančarič: Tieto práce, ako čistenie verejného priestranstva, boli v minulosti vykonávané cez aktívnych pracovníkov, ktorých malo k dispozícii SMS. V tejto súvislosti nemožno viniť organizáciu, alebo priamo nejakého pracovníka, keďže sa zmenili podmienky na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny. Predtým mali SMS k dispozícii aj 30 VPP – pracovníkov, teraz ich majú +/- troch. Z uvedeného dôvodu nestíhajú upratať taký rozsah ako voľakedy. Čo sa týka časti pod Borinou, tak túto lokalitu máme v evidencii ako nelegálnu skládku a bude celá odstránená podľa možnosti a platných zákonných postupov.

Lokalita Viničky 13 bude preposlaná na dočistenie SMS, ako požiadavka. Kontaktná osoba pre tento podnet bude pani Králová, ktorá v prípade potreby upresní problematiku pracovníkovi SMS.

Úloha pre zapisovateľa 1: Požiadat' odbor majetku, aby písomne vyzval majiteľov pozemkov v lokalite Park pod Borinou, a Viničky, ktoré nie sú vo vlastníctve mesta Nitra, aby sa starali o svoje pozemky a udržiavali ich.

Úloha pre zapisovateľa 2: Zaslať podnet na vyčistenie lokality Viničky 13 na SMS. Kontaktná osoba: p. Králová

4.3. Rozposielanie výmerov za smetné za rok 2025:

p. Lančarič: Momentálne prebieha rozposielanie výmerov za smetné, za rok 2025. V obáľkach sú vložené okrem výmeru tiež informačné letáky NKS o nakladaní s odpadmi. Od budúceho roku sa plánuje nový grafický vzhľad týchto informačných materiálov.

5. Záver

Predsedníčka komisie poďakovala prítomným členom komisie za slušnú a vecnú diskusiu. Následne ukončila zasadnutie komisie ŽP.

Zasadnutie komisie sa skončilo o 17:03 hod.

Najbližšie zasadnutie komisie sa bude konať podľa odsúhlasenej zmeny dňa 22.05.2025 od 15,30 hod, v miestnosti 634 na MsÚ v Nitre.

V Nitre, 02.04.2025

Ing. Martina Dubaiová, v.r.

predsedníčka Komisie pre ŽP, verejný poriadok
a komunálne činnosti

Za správnosť:

Mgr. Jozef Gallik, PhD., v.r., zapisovateľ komisie